

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ТЕХНИЧКА ШКОЛА
Бр. 01-364/6
Датум 01.06. 2026.г.
ЛОЗНИЦА

ТЕХНИЧКА ШКОЛА
Лозница

П Р А В И Л Н И К
О М Е Р А М А, Н А Ч И Н У И П О С Т У П К У З А Ш Т И Т Е И
Б Е З Б Е Д Н О С Т И У Ч Е Н И К А Ц А
ТЕХНИЧКЕ ШКОЛЕ У ЛОЗНИЦИ

У Лозници, 2026.

На основу чл. 99, 108. и 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 10/2019, 27/2018 - др. закон, 6/2020, 129/2021, 92/2023 и) и Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље , злостављање и занемаривање „(Сл. Гласник РС „11/2024) члана 32 Статута Техничке Школе у Лозници , Школски одбор је на седници одржаној дана 01.06.2026. године донео:

**ПРАВИЛНИК
О МЕРАМА, НАЧИНУ И ПОСТУПКУ ЗАШТИТЕ И БЕЗБЕДНОСТИ
УЧЕНИКА /ЦА
ТЕХНИЧКЕ ШКОЛЕ У ЛОЗНИЦИ**

І ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Правилником о заштити и безбедности ученика прописују се мере, начин и поступак заштите и безбедности ученика Техничке школа у Лозници (у даљем тексту Школа), у сарадњи са надлежним органом јединице локалне самоуправе, начин њиховог спровођења и одговорност запослених и ученика за неизвршавање одредаба овог правилника.

Заштита и безбедност ученика обезбеђују се у складу с ближим условима, облицима, мерама, начину, поступку и смерницама за заштиту и безбедност ученика, које прописује министар надлежан за послове образовања.

Члан 2

Средство за спровођење мера из члана 1. овог правилника, на начин прописан овим правилником обезбеђују се у буџету града Лозница.

Члан 3

Одељењски старешина и предметни наставници у обавези су да у свакодневном контакту са ученицима, нарочито са часовима одељенске заједнице и одељенског старешине ученике упознају са опасностима са којима се могу суочити за време боравка у школи и извођења других активности које организује школа као и са начином понашања којим се те опасности могу избећи или отклонити.

Члан 4

Одредбе овог правилника дужни су да поштују сви запослени у школи , ученици , родитељи односно старатељи ученика (даље : родитељи) и трећа лица када се налазе у школској згради, школском дворишту или на другом месту на којем се остварује образовно васпитни рад или друга активност у организацији школе.

Члан 5

Неспровођење и непридржавање мера, начина и поступака заштите и безбедности од стране запослених, прописаних овим правилником, сматра се тежом повредом радних обавеза за коју се води дисциплински поступак, у складу са законом. Дисциплинска одговорности запослених не укључује кривичну и материјалну одговорност.

Свесно непридржавање правила и мера безбедности од стране ученика, прописаних овим правилником, сматра се тежом повредом обавеза ученика, за коју се води васпитно – дисциплински поступак , у складу са законом .

Члан 6

Запослени, родитељи, односно њихови законски заступници и ученици обавезни су да директору, помоћнику директора, секретару школе, дежурном наставнику, педагогу, психологу или другом овлашћеном лицу пријаве сваку појаву за коју посумњају да је могла да угрози безбедност ученика.

Члан 7

Посебна обавеза директора и помоћника директора је да привремено, без претходне најаве проверава да ли се спроводе мере за остваривање заштите и безбедности ученика .

Члан 8

У поступку обезбеђивања и спровеђења мера заштите и безбедности ученика Школа сарађује са :

1. Државним органима и органима Града Лознице
2. Министарством просвете
3. Министарством саобраћаја и телекомуникација
4. Министарством унутрашњих послова – Одељење у Лозници
5. Центром за социјални рад у Лозници
6. Здравствени центар Лозница

Члан 9

На материју коју уређује овај правилник сходно се примењују одредбе других општих акта школе – Правилника о безбедности и здрављу на раду, Правилника о заштити од пожара , Правила понашања ученика, запослених и родитеља у Школи и других акта, чија је примена од значаја за остваривање заштите и безбедности ученика.

II ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ У ШКОЛСКОЈ ЗГРАДИ

Члан 10

Ученици улазе у зграду на ученички улаз који је посебно обележен .

Запослени, родитељи, односно законски заступници и друга лица која долазе у Школу службено, улазе на службени улаз који се налази у улици Трг Јована Цвијића бр.1

Капија на дворишту закључава се по завршетку смене радника на одржавању чистоће у 21.00 час, а откључава је домар Школе у 7.00 часова.

У случају да постоји потреба КПЦ-а за улаз мимо наведеног времена, дворишну капију откључавају и закључавају радници КПЦ-а уз претходно обавезно обавештавање помоћних радника или домара школе.

Члан 11

Дежурни наставници остварују контролу уласка у школу.

У случају било каквих проблема , обавештава се директор , помоћник директора , а у њиховом одсуству секретару, психологу или педагогу Школе.

Члан 12

Задатак радника на одржавању чистоће је да обављају послове у оквиру свог радног места тј да бораве на распоређеним теренима и помажу у вршењу дежурства, да свакодневно прегледају учионице и остале просторије на којима су распоређени и да у посебну свеску уносе промене односно недостатке.

Строго је забрањено уносити оружје, оруђе и друге предмете којима се могу нанети озледе, угрозити живот ученика и запослених односно нанети штета школској и личној имовини.

Службена лица (запослени у ОУП-у и други) могу уносити оружје у складу са правилима службе.

На крају часа пред велики одмор наставници напуштају учионицу пошто из ње изађу сви ученици сем редара.

Наставницима није дозвољено удаљавање са часа.

Домар Школе је дужан да редовно прати и отклања недостатке на и у Школи. Опрема у школским радионицама мора се одржавати у исправном стању. У случају да недостатке није у стању сам да отклони, дужан је да обавести директора Школе.

Члан 13

Надлежни органи самоуправе обезбедиће средства, у циљу заштите и безбедности ученика, за затварање свих улаза на огради Школе.

Члан 14

Строго је забрањено улазити превозним средством у двориште Школе, сем у изузетним случајевима за потребе Школе по одобрењу директора.

Члан 15

Дежурство у Школи организује се у две смене, радним данима, са по два наставника у смени, Наставници могу дежурати у смени у којој имају највише 2 часа или у супротној смени.

Дежурство почиње 15 минута пре почетка наставе, а завршава се 15 минута по завршетку наставе у другој смени.

Члан 16

Задатак дежурног наставника је :

1. да дође на дежурно место 15 минута пре почетка наставе
2. уредно води књигу дежурног наставника и у њу уписује промене које су од значаја за живот и рад у Школи
3. обезбеди за време дежурства несметано извођење наставе ;
4. за време дежурства контролишу улазак и излазак лица из Школе
5. по потреби дежура и у Школском дворишту
6. врши друге послове по налогу директора

Заштита од болести и повреда

Члан 17

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од болести и ширења заразе, Школа :

1. се стара о уредности и чистоћи школских просторија и школског дворишта у складу са санитарном - хигијенским прописима и мерама,
2. организује обављање прописаних периодичних систематских лекарских прегледа ученика ,
3. поступа по мерама надлежних органа наложеним у складу са прописима у области здравства
4. у случају промена код ученика које се односе на његово здравствено стање обавештава родитеља, преузима хитне мере уколико су неопходне и сарађује са школским лекаром и надлежним здравственим институцијама

5. спроводи едукацију ученика о заштити здравља кроз часове одељенске заједнице или кроз предавања која ћу организовати заједно са Здравственим вентром Лозница.

У циљу обезбеђивања здравствене заштите и безбедности ученика помоћно особље је дужно да :

- свакодневно одржава чистоћу у одређеним просторијама (најмање два пута дневно да у току смене обришу подове, да више пута у току дана очисте тоалете, врше редовну дезинфекцију како у учионици тако и санитарних чворова) одржавају чистоћу фискултурног доворишта сходно договору са Средњом школом „Свети Сава“.
- да у току Школске године најмање два пута а по потреби и чешће врше генерално чишћење
- учествују у чишћењу снега на прилазима Школе заједно са домаром
- врше друге послове у складу са систематизацијом послова и по налогу директора и секретара школе.

У циљу обезбеђивања здравствене заштите домар школе је дужан :

- редовно одржава санитарне чворове у исправном стању (исправност славина, казанчића, санитарнија и сл.)
- редовно чисти снег на прилазима Школе
- врши друге послове у складу са систематизацијом послова и по налогу директора и секретара Школе

Члан 18

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од повреда, Школа :

1. обезбеђује набавку и коришћење школског намештаја , наставних и других средстава који су безбедни за употребу и одговарају психофизичким својствима ученика;
2. примењује стандарде и нормативе који се односе на школски простор, број ученика у одељењу и друге услове за обављање делатности;
3. обезбеђује стални надзор наставника или стручног сарадника за време рада на уређајима или с предметима који могу изазвати повреду, као и за време извођења активности које представљају потенцијалну опасност за настанак повреде;
4. дужна да обезбеди ормариће прве помоћи који ће стајати :
 - у наставничкој канцеларији
 - у канцеларији секретара школе
 - у школској електро радионици
 - у школској машинској радионици
 - у школској грађевинској радионици
 - у спортској сали „Соколана“ у којој се одвија настава физичког васпитања у зимском периоду

Наставник обучен за пружање прве помоћи дужан је да одржава ормариће у уредном стању са потребним количинама санитарског материјала, средства за пружање орве помоћи, и да обавештава секретара Школе о утрошеном материјалу ради његове набавке.

Члан 19

У ормарићу из члана 21. тачка 4. овог правилника мора се увек налазити следећи санитарски материјал (Приручна апотека, за више од 20 запослених)

- калико завој-уткани руб 10 цм х 5м (5 комада)
- калико завој-уткани руб 6 цм х 5м (5 комада)
- калико завој-уткани руб 5 цм х 5 м (5 комада)

- калико завој-уткани руб 2.5 цм x 5 м (5 комада)
- индивидуални први завој типа ИИ (2 ком)
- стерилна газа 1 м (2 комада)
- стерилна газа ½ (2 комада)
- стерилна газа ¼ (3 комада)
- вазелинску газу 10 цм x 10 цм (2 комада)
- троуглу мараму 100 x 10x 140 цм густоће 20 x 19 (5 комада)
- санитарску вату (100 гр)
- лепљиви фластер 2.5 цм x 5 м (3 комада)
- адхезивни завојни материјал 10 цм x 4 цм (5 комада)
- рукавице за једнократну употребу (10 пари)
- сигурносну иглу (зихернадлу 10 комада)
- маказе за закривљеним врхом (1 комад)
- термо – изолациону алуфолију (3 комада)
- маску за давање вештачког дисања за једнократну употребу (5 комада)

Забрањено је у ормарић стављати предмете који се не сматрају санитарским материјалом.

Члан 20

Ормарић за прву помоћ мора бити закључан.

За кључеве се задужују наставници физичког васпитања, а резервни кључ налази се у канцеларији педагога/психолога Школе.

Члан 21

Обавеза родитеља је да ученика чије је здравствено стање тако да може да представља опасност за друге ученике и запослене, одведу на одговарајући здравствени преглед и не шаљу га на наставу и друге активности које организује Школа, док не добије одговарајућу потврду лекара о здравственој способности.

Заштита од пожара, поплаве, електричне струје, удара грома и других опасних појава.

Члан 22

Ради остваривања заштите од пожара запослени и ученици су дужни да спроводе мере прописане законом о заштити од пожара, других прописа који уређују ову материју, планова заштите од пожара , одлука надлежног органа јединице локалне самоуправе, школског одбора и других органа, као правилника о заштити од пожара, којим се уређује начин, поступак и мере у области противпожарне заштите.

Домар Школе је дужан да се стара о исправности и употребљивости ватрогасних уређаја, опреме и средстава намењених за гашење пожара, као и да се брине да се исте налазе увек на одређеним местима.

Члан 23

Ради остваривања заштите и безбедности од поплаве , изливања фекалија , домар свакодневно проверава исправност водоводних и канализацијоних инсталација и предузима потребе мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност ученика у запослених у школи.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара , радника на одржавању водовода и канализације, директора, помоћника директора, секретара учени

променама на водоводним и канализационим инсталацијама, које могу угрозити безбедност ученика и запослених у Школи.

Члан 24

Ради остваривања заштите и безбедности од електричне струје, домар свакодневно проверава исправности електричних инсталација и предузима потребе мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност ученика у запослених у школи.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора, секретара школе или помоћника директора о уоченим променама на електричним инсталацијама, које могу угрозити безбедност.

Члан 25

Уређаји, други предмети и материјали који се користе у наставном процесу, за одржавање хигијене или у друге сврхе морају се држати ван домашаја неовлашћених лица, ако могу представљати опасност по живот и здравље ученика.

Члан 26.

Ради остваривања заштите и безбедности од удара грома, Школа редовно проверава исправност громобранских инсталација, у складу са прописима у тој мери.

Сви запослени и ученици обавезни су да без одлагања обавесте домара, директора, помоћника директора или секретара о уоченим променама на громобранским инсталацијама, које могу довести у питање њихово функционисање.

Члан 27

Домар је дужан да после завршеног рада обиђе све просторије и у њима отклони све опасности које би могле да проузрокују пожар, експлозију или неку другу несрећу (искључи електро – уређаје, уклони запаљиве течности и други лако запаљив материјал).

Заштита и безбедност од других опасних ствари и појава остварује се сходно применом члана 18 до 22. овог Правилника .

III ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ У САОБРАЋАЈУ НА ПРИЛАЗУ ШКОЛИ

Члан 28

Директор Школе је обавезан да сарађује са органима надлежним за безбедност саобраћаја и прати стање саобраћајне сигнализације на прилазима школи. Локална самоуправа у сарадњи са ОУП-а Лозница предузеће све мере ради обезбеђивања :

1. саобраћајне сигнализације на тргу Јована Цвијића
2. школског полицајца
3. саобраћајног полицајца – позорника
4. друге мере ради заштите ученика на прилазу школи

Заштита ученика у саобраћају обезбеђује се разговором на часовима одељенске заједнице и родитељским састанцима.

ЗАШТИТА И БЕЗБЕДНОСТ ВАН ШКОЛЕ, ЗА ВРЕМЕ ОСТВАРИВАЊА ОБРАЗОВНО – ВАСПИТНОГ РАДА И ДРУГИХ ШКОЛСКИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ ОРГАНИЗУЈЕ ШКОЛА

Члан 29

На остваривање заштите и безбедности ученика за време боравка на екскурзи или излету (посета сајмовима сл), као и за време извођења неке друге активности ван зграде примењују његове одредбе о остваривању заштите и безбедности ученика у згради школе и школског дворишта.

Заштита и безбедност ученика за време извођења екскурзије или излета

Члан 30

Екскурзија и излет, као облици образовно-васпитног рада, изводе се у складу са школским програмом, који је донет на основу одговарајуће важећег наставног плана и програма, годишњим планом рада Школе и програмом за организовање екскурзије и излета.

Екскурзија се може изводити након добијене сагласности савета родитеља Школе.

Члан 31

Приликом избора понуђача са извођење екскурзије, Школа ће посебну пажњу посветити његовој оспособљености за остваривање заштите и безбедности ученика за време активности која се организује.

Уговор који се закључује за извођење екскурзије мора да садржи посебне ставке које се односе на предузимање мера заштите и безбедности ученика.

Оспособљеност понуђача за остваривање заштите и безбедности ученика односи се нарочито на :

1. поседовање одговарајуће лиценце за рад
2. кадровску и техничку опремљеност за организовање путовања ученика
3. кадровску и техничку опремљеност за остваривање заштите и безбедности ученика у објекту у којем су смештени (физичко и техничко обезбеђење објекта, обезбеђена медицинска помоћ итд)
4. квалитет исхране ученика

Смештај ученика на екскурзи мора се обезбедити само у објектима који испуњавају услове за извођење ових облика образовно-васпитног рада

Пре поласка на екскурзију која је дужа од два дана родитељ, односно старатељ је дужан да достави здравствени лист ученика.

Заштита и безбедност ученика за време извођења практичне наставе

Члан 32

Школа је дужна да за обављање практичне наставе у предузећу, установи или другој организацији (даље : предузећу), уговором о времену, начину и условима за остваривање овог вида наставе потпуно и прецизно дефинише сва права, обавезе и одговорности обеју говорних страна, посебно оних које се односе на остваривање заштите и безбедности ученика.

Организатор практичне наставе и наставник практичне наставе су одговорни за праћење извршења овог уговора.

Члан 33.

У циљу остваривања заштите и безбедности ученика за време избођења практичне наставе, Школа је у обавези да изврши обуку ученика за заштиту на раду при извођењу практичне наставе, у првом разреду за све ученике који у току свог школовања имају практичну наставу за време обављања практичне наставе ученици су дужни да се придржавају мера заштите на раду.

Обавезе Школе у заштити од дискриминације, злостављања, занемаривања, страначког организовања и деловања.

Члан 34

Остваривању овог вида заштите и безбедности ученика служе поштовање одредаба правила понашања ученика, запослених и родитеља у Школи и активности стручног тима за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања.

Члан 35**ЗАДАЦИ ЧЛАНОВА ТИМА ЗА ЗАШТИТУ УЧЕНИКА ОД НАСИЉА**

Задаци тима за заштиту су да:

- 1) припрема програм и план заштите од насиља у складу са специфичностима установе и утврђеним мерама за унапређивање на основу анализе стања;
- 2) процењује други и трећи ниво вршњачког насиља, учествује у изради плана заштите за ученике/ плана појачаног васпитног рада за ученике;
- 3) информисе децу и ученике, запослене и родитеље о планираним активностима и могућности тражења подршке и помоћи од тима за заштиту;
- 4) учествује у обукама и пројектима за развијање компетенција запослених потребних за превенцију и интервенцију у ситуацијама насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) предлаже мере за превенцију и заштиту, организује консултације и учествује у процени ризика и доношењу одлука о поступцима у случајевима сумње или дешавања насиља, злостављања и занемаривања;
- 6) укључује родитеље у превентивне и интервентне мере и активности;
- 7) прати и процењује ефекте предузетих мера за заштиту деце и ученика и даје одговарајуће предлоге директору;
- 8) сарађује са стручњацима из других надлежних органа, организација, служби и медија ради свеобухватне заштите деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања;
- 9) води и чува документацију;

Члан 36

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторно понашање, којима се на посредан или непосредан начин, отворен или прикривен начин неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства) у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима

блиска лица на отворен или прикривен начин, а која се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовинском стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осифиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварима, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

У Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, ученика, одраслог, родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног односно поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика и одраслог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање Школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика и одраслог.

Под физичким насиљем сматра се физичко кажњавање ученика или одраслог од стране запосленог, родитеља, односно другог законског заступника, или трећег лица у Школи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање запосленог према ученику или одраслом, као и ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом.

Под психичким насиљем сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем сматра се искључивање ученика и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности Школе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем сматра се понашање којим се ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем сматра се злоупотреба информационо-комуникационих технологија, која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује с сладеом порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб сајта, четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Ученик одговара за повреду забране, ако је забрана у време када је повреда учињена била прописана Законом.

У случају привођења малолетних лица разговор са полицијом се мора прихватити али се не мора одговарати на питања без присуства родитеља, адвоката или социјалног радника-представника центра за социјални рад уколико један од родитеља не може присуствовати.

Уколико полицајац прети, физички или на било који начин злоставља, то се одмах каже родитељу или социјалном раднику, односно адвокату.

Запослени у Школи су у обавези да сваки случај или сумњу да се насиље дешава пријаве дежурном наставнику, директору, помоћнику директора, секретару или педагогу који су у обавези да обавесте школског полицајца.

У Школи је забрањен сваки облик насиља и злостављања од стране ученика, његовог родитеља, односно законског заступника и одраслог над наставником, стручним сарадником или другим запосленим. Због повреде ове забране, против родитеља се покреће прекршајни, односно кривични поступак.

Члан 37

Школа је обавезна да реализује програм заштите ученика од насиља, који садржи превентивне активности и мере интервенције и саставни је део годишњег плана рада Школе.

У оквиру одељенске заједнице ученици ће се редовно едуковати о хуманим међуљудским односима, медијацији, умећу комуникације, толеранцији, поседовању у конфликтима и решавању конфликта ненасилним путем, а све са циљем повећања безбедности ученика у Школи.

Члан 38

АКТИВНОСТИ И КОРАЦИ ДЕЖУРНИХ (И ОСТАЛИХ) ПРОФЕСОРА У СЛУЧАЈЕВИМА НАСИЉА У ШКОЛИ

ФИЗИЧКО НАСИЉЕ		ОСТАЛИ ОБЛИЦИ НАСИЉА - психичко, социјално, дигитално
Лакши облик -мањи број учесника -без физичких повреда	Тежи облик -већи број учесника -видљиве или могуће повреде/ последнице	
I корак -смиривање ситуације, раздвајање и умиривање учесника;	I корак -смиривање ситуације, раздвајање и умиривање учесника;	I корак -смиривање ситуације, умиривање учесника;
II корак -информисање одељенског старешине који предузима или упућује на даље кораке;	II корак -информисање директора школе и/или помоћника директора; координатора Тима или неког од чланова тима и ОС;	II корак -информисање ОС, неког од чланова Тима за заштиту ученика од насиља у току радног дана или најкасније сутрадан;
III корак -обавити краћи разговор са ученицима и проверити постоји ли опасност да се насиље настави или да се укључи још актера и по потреби обавестити Тим и родитеље;	III корак -процена нивоа ризика (поједине ситуације физичког насиља захтевају хитно реаговање);	
IV корак -када се процени да се ситуација смирила, ученици се враћају на часове или одлазе кући, уз обавезно обавештавање родитеља;	IV корак -истовремено обавестити родитеље и организовати вођење ученика на лекарски преглед; Хитна помоћ - 194	
V корак -у току радног времена или	V корак -обавестити школског	

најкасније сутрадан, о догађају информисати Тим;	полицајца; Полиција - 192	
	VI корак -обавестити родитеље свих учесника;	

*** СВИ ПРОФЕСОРИ, УКОЛИКО ИМАЈУ ИНФОРМАЦИЈУ О БИЛО КОМ ОБЛИКУ НАСИЉА (КОЈИ СЕ ВЕЋ ДОГОДИО), ТРЕБА У ТОКУ РАДНОГ ВРЕМЕНА ИЛИ НАЈКАСНИЈЕ СУТРАДАН, ДА ИНФОРМИШУ ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНУ И /ИЛИ НЕКОГ ОД ЧЛАНОВА ТИМА;**

Интервенција према нивоима насиља, злостављања и занемаривања

У табели су приказани различити облици насиља и нивои реаговања у школи

Први ниво

На првом нивоу активности предузима **самостално одељењски старешина**, предметни наставник, у сарадњи са родитељем, у смислу појачаног праћења и васпитног рада са појединцима, групама и одељењем;

Физичко насиље	Емоционално/психичко насиље	Социјално насиље	Сексуално насиље и злоупотреба	Насиље злоупотребом информационих технологија
Ударање чврга, гурање, штипање, гребање, чупање, уједање, шутирање; гађање, уништавање ствари....	Исмејавање, омаловажавање, оговарање, вређање, ругање, називање погрдним именима, псовање, етикетирање, имитирање, „прозивање“....	Добацивање, подсмевање, игнорисање, искључивање из групе или фаворизовање на основу социјалног статуса, националности, верске припадности, ширење гласина.....	Добацивање, псовање, ласцивни коментари, ширење прича, етикетирање, сексуално додиривање, гестикулација...	Узнемиравајуће „зивкање“, слање узнемиравајућих порука СМС-ом, ММС-ом, путем аудиовизуелних снимака.

Понављање поступака класификованих као први ниво насиља, сматрају се другим нивоом.

Изузетно, ако се насилно понашање понавља, ако појачани васпитни рад није био делотворан, ако су последице теже, ако је у питању насиље и злостављање од стране групе према појединцу или ако исто дете и ученик трпи поновљено насиље и злостављање одељењски старешина

укључује тим за заштиту. Тим за заштиту у складу са информацијама процењује ниво и предузима даље активности.

Одељењски старешина:

- уочава случајеве насилног понашања и реагује одмах;
- учествује у процесу заштите деце;
- разговара са учесницима насиља;
- информисање родитеље и сарађује са њима;
- по потреби, сарађује са Тимом за заштиту деце од насиља;
- евидентира случај и води документацију; прати и процењује делотворност предузетих мера;

Ученици/одељењска заједница:

- уочавају случајеве насилног понашања
- траже помоћ одраслих
- пријављују одељењском старешини
- за теже случајеве консултују чланове Тима за заштиту ученика од насиља
- учествују у мерама заштите

Други ниво

На другом нивоу, по правилу, активности предузима одељењски старешина у сарадњи са тимом за заштиту и обавезно учешће родитеља ученика, у смислу појачаног васпитног рада, као и могућност предлагања покретања васпитно-дисциплинског поступка.

Физичко насиље	Емоционално/психичко насиље	Социјално насиље	Сексуално насиље и злоупотреба	Насиље злоупотребом информационих технологија
Шамарање, ударање, гажење, цечање, одела, отимање и уништавање имовине, измицање столице, чупање за косу....	Уцењивање, претње, неправедно кажњавање, забрана комуницирања, искључивање, одбацивање, манипулације....	Сплеткарење, игнорисање, кључивање, неприхватање, ипулсисање, флоатација, ионализам...	Сексуално додиривање, показивање порнографског материјала, показивање интимних делова тела, свлачење...	Огласи, клипови, блогови, злоупотреба друштвених мрежа, форума и чествовања, снимање камером појединаца против њихове воље, снимање камером насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика....

Оперативни план заштите сачињава се за конкретну ситуацију за све ученике, учеснике – оне који чине, трпе или су сведоци насиља;

Понављање насилног понашања са другог нивоа, када васпитни рад није довео до промене у понашању ученика, утврђује се као повреда обавеза ученика – покреће се васпитно – дисциплински поступак и изриче се мера у складу са законом.

Трећи ниво

На трећем нивоу, по правилу, активности предузима директор са тимом за заштиту, уз обавезно укључивање родитеља и надлежних органа и организација (центар за социјални рад, здравствена служба, полиција, јавно тужилаштво и друге надлежне организације). На трећем нивоу обавезно се покреће васпитно-дисциплински поступак

Физичко насиље	Емоционално/психичко насиље	Социјално насиље	Сексуално насиље и злоупотреба	Насиље злоупотребом информационог технологија
Туча, дављење, бацање, проузроковање опекотина, ускраћивање хране и сна, излагање ниским температурама, напад оружјем...	Застрашивање, уцењивање, рекетирање, ограничавање кретања, навођење на коришћење психоактивних супстанци, укључивање у секте, занемаривање...	Претње, изолација, одбацивање, терор, групе над појединцем/групом, дискриминација, организовање затворених група, кланова, национализам, расизам.....	Завођење од стране одраслих, подвођење злоупотреба положаја, навођење, изнуђивање и принуда на сексуални чин, силовање, инцест....	Злоупотреба друштвених мрежа, форума, блогова и чествовања у циљу слања претњи и угрожавања сигурности, снимање насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика, дечија порнографија...

Тим за заштиту процењује да ли је неопходно да се током трајања васпитно-дисциплинског поступка ученик удаљује из процеса непосредног образовно-васпитног рада и осталих облика образовно-васпитног рада најкраће пет радних дана, а најдуже до окончања васпитно-дисциплинског поступка, уважавајући ризике, досадашње понашање ученика и изречене мере, последице и околности ситуације, безбедност, узраст и развојне карактеристике детета и сл.

Осим наведеног, тим за заштиту процењује да ли је неопходно да ученик буде удаљен из процеса непосредног и осталих облика образовно васпитног рада и приликом покретања васпитно-дисциплинског поступка за учињене теже повреде обавезе ученика које се односе на поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употребу психоактивних супстанци,

односно алкохола, дрога и никотинских производа, као и уношење у школу оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице.

Улога тима за заштиту је да прикупи чињенице од значаја за поступање и квалификовање теже повреде обавеза ученика.

Процена тима за заштиту чини саставни део решења којим се ученик удаљује из процеса непосредног образовно-васпитног рада.

О удаљењу ученика, школа, поред родитеља, обавештава и надлежни центар за социјални рад у циљу заједничког деловања и израде плана појачаног васпитног рада за ученика, током трајања васпитно-дисциплинског поступка, односно мере непосредног удаљавања.

У случају удаљавања из процеса непосредног образовно-васпитног рада и осталих облика образовно-васпитног рада установа, заједно са родитељима и центром за социјални рад, реализује појачан васпитни рад. Током удаљења ученика, школа је у обавези да на иницијативу ученика, родитеља, достави потребне наставне материјале како би се обезбедио континуитет у праћењу наставног процеса ученика.

У случају неукључивања, односно непоступања по поновном обраћању надлежном центру за социјални рад, установа обавештава министарство надлежно за надзор над радом центара.

Приликом реализације активности, у оквиру плана појачаног васпитног рада, родитељ је одговоран за редовно учешће детета у планираним активностима плана појачаног васпитног рада.

Након повратка у школу, са учеником се наставља појачан васпитни рад и праћење, у складу са планом.

Ученици старости до 14 година нису кривично и прекршајно одговорни, те се према њима не може покренути кривични, нити прекршајни поступак за извршено насиље, већ се према њима искључиво примењују активности из надлежности образовно-васпитног система, здравственог и система социјалне заштите. У ситуацијама када је реч о ученицима изнад 14 година обавештава се јавни тужилац за малолетнике и полиција, а предузимају се и активности из надлежности образовно-васпитног система, здравственог и система социјалне заштите.

Уколико присуство родитеља у току вођења васпитно-дисциплинског поступка и реализације појачаног васпитног рада није у најбољем интересу ученика, тј. може да му штети, угрози његову

безбедност или омета поступак у установи, директор обавештава центар за социјални рад, односно полицију или јавног тужиоца.

На овом нивоу обавезан је појачан васпитни рад који је у интензитету примерен потребама ученика, као и покретање васпитно-дисциплинског поступка и изрицање мере, у складу са законом. Ако су у пружању подршке ученику укључени представници из спољашње мреже заштите, установа остварује сарадњу са њима у циљу усклађивања активности у пружању адекватне подршке.

Када се насиље између ученика догоди ван простора установе, односно другог простора у коме установа остварује образовно-васпитни рад, односно васпитни рад по добијању сазнања од представника спољашње мреже заштите, тим за заштиту се састаје, анализира ситуацију у складу са доступним информацијама, уз могућност процене нивоа насиља. Сходно утврђеним чињеницама тим за заштиту предлаже одељењском старешини, односно васпитачу у дому ученика израду плана појачаног васпитног за ученика узимајући у обзир следеће: последице догађаја по учеснике, претходно понашање ученика у установи и континуитет ризичног понашања ученика.

За ученика који је претрпео насиље ван просторија школа, односно другог простора у коме школа остварује образовно-васпитно рад, тим за заштиту предлаже одељењском старешини израду плана заштите од насиља, а према процени и укључивање представника спољашње мреже заштите.

У план појачаног васпитног рада установа обавезно укључује родитеље ученика и представнике спољашње мреже заштите ради који су укључени у пружање подршке ученику и породици.

У ситуацији када родитељ не сарађује са установом, а долази до поновљеног насиља ученика установа обавештава надлежни центар за социјални рад и примењује мере у складу са законом у односу на одговорност родитеља.

Установа документује недостатак сарадње са родитељима и то кроз: евиденцију о позивима на састанак, евиденцију о реализацији и учешћу родитеља у плановима заштите и плановима појачаног васпитног рада за ученике и др.

Када дете предшколског узраста испољава агресивно понашање које је део развојне фазе или последица сметње у развоју детета васпитач у сарадњи са тимом за заштиту планира мере подршке уз обавезно укључивање родитеља. Тим за заштиту процењује да ли је потребно укључивање других институција за подршку детету и породици (центра за социјални рад, здравствене службе и др.).

Када је ученик са сметњама у развоју и инвалидитетом учесник ситуације насиља неопходна је сарадња тима за заштиту и тима за инклузивно образовање у циљу израде плана појачаног васпитног рада. Имајући у виду здравствено стање ученика, односно развојну сметњу, предузимају се даље мере и активности у сарадњи са родитељима и представницима из здравствене и социјалне заштите, у складу са проценом потреба за подршком.

Када родитељ чини насиље, злостављање или занемаривање детета и када његово укључивање у поступак није у најбољем интересу детета установа обавезно укључује надлежни центар за социјални рад.

Ако постоји сумња или сазнање о насиљу, злостављању и занемаривању детета и ученика у породици, директор без одлагања обавештава надлежно јавно тужилаштво, полицију и центар за социјални рад који предузимају даље мере у складу са законом.

Уколико постоји сумња или сазнање да је ученик укључен у промовисање, заговарање и подржавање идеолошки мотивисаног насиља, односно у насилни екстремизам, директор школе сазива тим за заштиту који разматра ситуацију и на основу прикупљених информација одлучује о даљем поступању унутар школе и обавештава родитеља и надлежно јавно тужилаштво.

Уколико постоји сумња или сазнање да је дете, односно ученик укључен у било који облик трговине људима, након примене листе индикатора за прелиминарну идентификацију ученика који су потенцијалне жртве трговине, директор у складу са датим смерницама у листи индикатора, обавештава центар за заштиту жртава трговине људима, надлежни центар за социјални рад и надлежну организациону јединицу полиције.

Увек када је запослени починилац насиља, злостављања и занемаривања према детету и ученику у установи, директор предузима мере према запосленом, у складу са законом, а према детету и ученику мере за заштиту и подршку (план заштите од насиља) на основу Правилника о протоколу. Када родитељ пријави директору непримерено понашање запосленог према његовом детету, директор поступа у складу са законом.

Уколико постоји сумња да је починилац насиља, злостављања и занемаривања треће лице према детету и ученику, директор је обавезан да истовремено обавести родитеља детета које је изложено насиљу, злостављању и занемаривању, надлежни центар за социјални рад полицију и надлежно јавно тужилаштво.

Када се насиље и злостављање дешава у установи између одраслих лица (запослени - запослени; запослени - родитељ; запослени, родитељ - треће лице), директор предузима мере, у складу са законом.

У свим ситуацијама када се непосредно дешава насиље или постоји оправдан разлог да се сумња да ће доћи до насиља услед непредузимања хитних мера заштите, без обзира на узраст учесника ситуације насиља, установа одмах обавештава полицију ради спречавања даљег вршења насиља и обезбеђивања помоћи и заштите.

У поступку заштите детета и ученика од насиља, злостављања и занемаривања установа је дужна да: поступак води ефикасно и економично; обезбеди заштиту и поверљивост података до којих дође пре и у току поступка; да дете, односно ученика не излаже поновном и непотребном давању изјава.

Члан 39

Редослед поступања у интервенцији:

1) Проверавање сумње или откривање насиља, злостављања и занемаривања обавља се прикупљањем информација - директно или индиректно.

Прикупљање информација о насиљу, злостављању и занемаривању обавља, по правилу, одељењски старешина, стручни сарадник, односно друго задужено лице у установи наставник или члан тима за заштиту, од свих учесника, непосредно по сазнању или сумњи о догађају. Начин прикупљања информација одређује се у складу са специфичностима ситуације и проценом установе (непосредан разговор/усменим путем, писаним путем, анонимна анкета и сл). Прикупљене информације немају значај изјаве која се даје у току васпитно-дисциплинског поступка.

Установа проверава сваку информацију о могућем насиљу, злостављању и занемаривању и врши преглед видео записа уколико установа има електронски надзор над простором.

Изјава од малолетних ученика која се узима у току васпитно-дисциплинског поступка, узима се у присуству родитеља, а у складу са одредбама закона који уређује основе система образовања и васпитања, а којима је прописан васпитно-дисциплински поступак у установи.

У случају сумње појачава се васпитни рад и прати понашање учесника. Када се потврди сумња, директор и тим за заштиту предузимају мере и активности за извршено насиље, злостављање и занемаривање.

2) Заустављање насиља и злостављања и смиривање учесника је обавеза свих запослених у установи, а нарочито најближег присутног запосленог и дежурног наставника, да одлучно

прекине све активности, раздвоји и смири учеснике у акту насиља. У случају да запослени процени да је сукоб високо ризичан и да не може сам да га заустави, одмах ће тражити помоћ.

3) Обавештавање родитеља и предузимање хитних акција по потреби (пружање прве помоћи, обезбеђивање лекарске помоћи, обавештавање полиције и центра за социјални рад) обавља се одмах након заустављања насиља и злостављања. Уколико родитељ није доступан или његово обавештавање није у најбољем интересу детета и ученика, установа одмах обавештава центар за социјални рад.

4) Консултације у установи се врше ради: разјашњавања околности, анализирања чињеница на што објективнији начин, процене нивоа насиља и злостављања, нивоа ризика и предузимања одговарајућих мера и активности, избегавања конфузије и спречавања некоординисане акције, односно ради успостављања и развијања усклађеног, уједначеног и ефикасног поступања. У консултације у установи укључују се: одељењски старешина, дежурни наставник, психолог, педагог, тим за заштиту, директор, ученички парламент.

Уколико у току консултација у установи директор и тим за заштиту, услед сложених околности не могу са сигурношћу да процене ниво насиља, злостављања и занемаривања, као и да одреде мере и активности, у консултације укључују надлежне органе и друге организације и службе: министарство надлежно за послове образовања и васпитања (у даљем тексту: Министарство) - надлежну школску управу, центар за социјални рад, полицију, правосудне органе, здравствену службу, а по потреби одељење надлежно за послове ученичког и студентског стандарда.

5) Мере и активности предузимају се за све облике и нивое насиља и злостављања.

План заштите од насиља за ученика се сачињава за конкретну ситуацију другог и трећег нивоа за ученике који су претрпели насиље или били сведоци насиља и злостављања.

План појачаног васпитног рада за ученика се сачињава за конкретну ситуацију другог и трећег нивоа насиља за ученике који су извршили насиље, подстрекивали на насиље или пасивно подржавали насилну ситуацију.

План заштите од насиља и план појачаног васпитног рада може да се сачине и за цело одељење, односно васпитну групу.

Активности у оквиру плана заштите од насиља ученика, као и плана појачаног васпитног рада, треба да буду конкретне и специфичне и да се кроз активности препознаје какву промену желимо да постигнемо кроз њихову реализацију.

План заштите од насиља, односно план појачаног васпитног рада зависе од: врсте и тежине насилног понашања, последица насиља по појединца и колектив, броја учесника и сл. Мере и активности се планирају на основу сагледавања карактеристика детета/ученика, потреба за подршком и уз учешће детета/ученика и родитеља, осим када се ради о насиљу у породици, када је нужно укључити надлежни центар за социјални рад.

План заштите од насиља, као и план појачаног васпитног рада за ученика сачињава тим за заштиту заједно са одељенским старешином, односно васпитачем, психологом, педагогом, секретаром, директором и родитељем, а по потреби и са другим надлежним организацијама и службама. За ученика који се образује у складу са чланом 76. став 6. тач. 1) и 2) Закона о основама система образовања и васпитања у израду плана заштите се укључује Тим за инклузивно образовање. У припрему плана заштите од насиља, односно/плана појачаног васпитног рада и реализације, када год је могуће, установа ће укључити представнике одељенске заједнице, односно групе, ученичког парламента, као и децу, односно ученике - учеснике у насиљу и злостављању.

План заштите од насиља, као и план појачаног васпитног рада за ученика садрже и информације о мерама и активностима које установа предузима самостално, у сарадњи са другим надлежним организацијама и службама и када друге надлежне организације и службе спроводе активности самостално. Када су у мере и активности укључене друге организације и службе из спољашње мреже заштите, одређују се задаци, одговорна лица, динамика и начини међусобног извештавања.

Установа је у обавези да у изради плана заштите од насиља ученика, као и плана појачаног васпитног рада укључи родитеља и да прецизира активности које родитељ предузима у васпитном раду са учеником, као и активности које спроводи установа у пружању подршке оснаживању родитељских компетенција. Уколико родитељ одбија да учествује у планирању и реализацији активности из плана заштите од насиља ученика, односно плана појачаног васпитног рада установа обавештава надлежни центар за социјални рад, а установа наставља да реализује предвиђене активности.

План заштите од насиља, односно план појачаног васпитног рада за ученика треба да садржи и евалуацију тог плана.

Препорука је да се план евалуира на две недеље и да се по потреби ревидирају активности.

За трећи ниво насиља и злостављања директор установе подноси пријаву надлежним органима, организацијама и службама и обавештава Министарство, односно надлежну школску управу, у року од 24 сата од момента сазнања, путем дигиталне националне платформе "Чувам те" (у

даљем тексту: Национална платформа) са првим информацијама о догађају и предузетим активностима, а у року од 48 сати од момента сазнања са допуном информацијама и закључцима са састанка тима за заштиту. Такође, установа путем Националне платформе ажурира информације о поступању до затварања предмета, односно предузимања свих потребних мера и њихове евалуације.

Путем Националне платформе, установе обавештавају друге надлежне институције из спољашње мреже заштите (систем социјалне и здравствене заштите, полиција и јавно тужилаштво), у складу са прописаним процедурама.

Поред наведеног, установе су у обавези да поступају по добијању пријава насиља које су им упућене путем националне платформе, а у складу са прописаним процедурама поступања у ситуацијама сумње или сазнања о ситуацијама насиља.

Уколико је комуникација са медијима неопходна, одговоран је директор, осим ако је директор учесник насиља, злостављања или занемаривања. У том случају комуникацију са медијима остварује председник органа управљања.

Установа је дужна да обавести надлежну школску управу, односно министарство пре давања изјаве медијима о конкретној ситуацији насиља која се догодила.

Ако се утврди одговорност директора за непредузимање или неблаговремено предузимање одговарајућих мера, прописаних овим правилником, у случајевима повреде забране насиља, злостављања и занемаривања у складу са законом који уређује основе система образовања и васпитања стичу се услови за престанак дужности директора.

б) Ефекте предузетих мера и активности прати установа (одељењски старешина, васпитач, тим за заштиту, психолог и педагог) ради провере успешности, даљег планирања заштите и других активности установе. Установа прати понашање детета и ученика које је трпело и које је извршило насиље и злостављање, али и деце и ученика који су индиректно били укључени (сведоци).

Установа прати и укљученост родитеља и других надлежних органа, организација и служби. Ефекте предузетих мера прате и надлежне службе Министарства.

Члан 40

ПОСТУПАЊЕ УСТАНОВЕ У ОДГОВОРУ НА КРИЗНИ ДОГАЂАЈ

Установа формира тим за кризне догађаје у оквиру тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, као његов обавезни део.

Програм поступања установе у кризним догађајима израђује се као обавезни и саставни део програма заштите од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, а који је саставни део школског програма. На основу програма израђује се план рада тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, који је саставни део годишњег плана рада установе.

Директор установе руководи тимом за кризне догађаје у складу са општим актом и годишњим планом рада.

Чланови тима за кризне догађаје могу бити чланови тима за заштиту, као и други одговарајући запослени, представници родитеља и представници спољашње мреже заштите.

Обавезни чланови тима за кризне догађаје су: координатор тима за заштиту, представник родитеља, стручни сарадник и одговарајући наставници и други запослени из установе, а који могу бити и чланови тима за заштиту.

Члан 41

Поступање установе када се деси кризни догађај

Када установа има сазнање да се догодио кризни догађај одмах, а најкасније у року од 24 сата, активира се тим за кризне догађаје, који има следеће задатке:

- прикупљање података, процена потреба и обавештавање надлежних органа;
- успостављање сарадње са спољашњом мрежом заштите;
- сарадња и заједничко деловање са мобилним тимом за кризне интервенције;
- благовремено информисање деце/ученика, родитеља, запослених и медија о догађају;
- психосоцијална подршка деци, ученицима и запосленима;
- израда и реализација плана рада установе у измењеним условима и стабилизација рада у установи;
- организација евентуалних комеморативних активности;
- праћење реализације планова и евалуација;
- вођење документације и извештавање и

- други послови који могу бити од значаја у ситуацијама када се деси кризни догађај.

Члан 42

Поступање установа након кризног догађаја

Након реализације плана поступања у кризним догађајима, и успостављања стабилног стања у установи тим за кризне догађаје врши евалуацију спроведених активности и сачињава извештај. Евалуација обухвата: анализу ефеката спроведених мера и активности односно реализацију измењеног плана рада, као и пружање прве психолошке помоћи, са посебним освртом на снаге, изазове и препоруке у реаговању на кризни догађај. На основу евалуације плана реаговања у конкретним ситуацијама, установа даље унапређује план поступања установе у кризним ситуацијама.

Уколико је због кризног догађаја дошло до прекида или извођења наставе у измењеним условима, тим за кризне догађаје у сарадњи са педагошким колегијумом израђује посебан план даље реализације образовно-васпитног рада. Израђени план реализације усваја наставничко веће, док школски одбор доноси одлуку, а сагласност на план даје надлежна школска управа.

Извештај о реализацији посебног плана део је годишњег извештаја о реализацији плана заштите од насиља, злостављања и занемаривања.

Тим за кризне догађаје континуирано прати реаговања деце/ученика и запослених и процењује потребу за психосоцијалном подршком у наредном периоду и у сарадњи са спољашњом мрежом заштите израђује план о њеној реализацији.

Тим за кризне догађаје прати реализацију планова, у сарадњи са спољашњом мрежом заштите процењује степен смиривања ситуације и покреће процес договарања са породицама жртава и повређених о начинима обележавања сећања на догађај (обезбеђивање простора, активности сећања, обележавање годишњица и слично).

V ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 43

Овај правилник доноси се у сарадњи са надлежним органом јединице локалне самоуправе.

Измене и допуне овог правилника врше се на исти начин и по поступку прописаном за његово доношење.

Члан 44

Даном на ступање правилника на снагу престаје да важи правилник о заштити и безбедности ученика Техничке школе у Лозници, бр.01-1033/3 од 24.12.2018. године.

Члан 45

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Председница Школског одбора

Тијанић Душан

Тијанић Душан